

LES 7

ADIECTIVA VAN 3 UITGANGEN 2

A. GRAMMATICA

Er zijn ook adiectiva, die de uitgang -us hebben verloren en nu eindigen op -er. Bij slechts enkele (bijv. asper, ruw; liber vrij, miser belagenswaardig; tener, teer) blijft de e in de verbuiging behouden, bij de meeste verdwijnt die letter (bijv. pulcher, mooi, schoon). Zie les 4 opm. 4.

	Masculinum	Femininum	Neutrum
N.	miser	misera	miserum
G.	miseri	miserae	miseri
D.	misero	miserae	misero
Ac.	miserum	miseram	miserum
Ab.	misero	misera	misero
N.	miseri	miserae	misera
G.	miserorum	miserarum	miserorum
D.	miseris	miseris	miseris
Ac.	miseros	miseras	misera
Ab.	miseris	miseris	miseris
N.	pulcher	pulchra	pulchrum
G.	pulchri	pulchrae	pulchri
D.	pulchro	pulchrae	pulchro
Ac.	pulchrum	pulchram	pulchrum
Ab.	pulchro	pulchra	pulchro

N.	pulchri	pulchrae	pulchra
G.	pulchrorum	pulchrarum	pulchrorum
D.	pulchris	pulchris	pulchris
Ac.	pulchros	pulchras	pulchra
Ab.	pulchris	pulchris	pulchris

Opmerking:

Het ook tot deze declinatie gerekende adjectief **satur**, verzadigd, heeft als femininum **satura**, als neutrum **saturum**.

B. VOCABULARIUM

copia	1 voorraad 2 gelegenheid	aeger, gri aegrotus	ziek ziek
copiae	troepen, middelen	dexter, tri	rechter, rechts
laetitia	blijdschap	sinister, tri	linker, links
ripa	oever	niger, gri	zwart (glanzend)
gaudium	vreugde	piger, gri	lui
durus	hard	satur	verzadigd
asper, eri	ruw	salutare	groeten
liber, eri	vrij	vastare	verwoesten (verlaten maken)
tener, eri	teer		

C. OEFENING

1. In ripa fluvi Rheni¹ Romani multa oppida aedificabant.
2. In bello copiae agricularum agros vastabunt.
3. Tiberius et Drusus, filii Augusti, cum Germanis liberis pugnabant.
4. Noviomagus² est in ripa sinistra fluvi Vacali³.
5. Copiae Alexandri Magni multis cum populis pugnabant.

1 Rhenus = de Rijn.

2 Noviomagus = Nijmegen.

3 Vacalus = de Waal.

6. Roma primo¹ parva erat; postea² magna et clara regina terrarum erat. Viae erant multae et bonae. Aquaeductus³ magnam aquae copiam apportabant (= ad portabant). Ubi est Roma?
7. Filia aegra Tullio⁴ causa curae erat.
8. Caelum Europae antiquae asperum erat; multae silvae in Europa erant.
9. Agricolaes multi equos nigros habent⁵.
10. Magna copia equorum in castris sociorum erat.
11. Incolae insulae magnae et pulchrae Graeci sunt.
12. Miseri agricolae caelum spectabant.
13. Marcus est puer tener; in schola non erat; aeger erat. Marcus et Quintus pueri pigri non sunt. Mane⁶ in scholam properant⁷. Pueri magistrum salutant. Magister vir clarus est et libros multos et pulchros habet. Pueris pigri libri gaudio non sunt. Pigris pueris magister severus est. Magister non est durus et asper. Multa de viris claris narrat.
14. Spartacus erat servus domini romani. Amicos vocabat et incitabat⁸: O socii, Romani non sunt amici; sunt mali viri. Puer eram⁹ in patria et vita pulchra erat. Silvas et agros amabam; liber eram. Amicus mihi¹⁰ erat, puer bonus. Sed¹¹ Romani patriam vastant. Me¹² et amicum ex¹³ patria portant. Nunc¹⁴ servus sum et in arena¹⁵ pugno. Viri estis; Romam non amatis. Pugnabimus. Liberi erimus et ad patriam migrabimus¹⁶.

1 primo = in het begin, aanvankelijk.

2 postea = later.

3 aquaeductus = aquaduct(en), waterleiding(en).

4 Marcus Tullius Cicero, 106 - 43 vC.

5 habent = zij hebben.

6 mane = 's morgens.

7 properare = zich haasten.

8 incitare = opruien.

9 puer eram = ik was een jongen, als jongen was ik*.

10 mihi = aan mij; mihi est = aan mij is → ik heb.

11 sed = maar.

12 me = mij.

13 ex c. abl. = uit.

14 nunc = nu.

15 arena = strijdperk, arena.

16 migrare = trekken, verhuizen.
